

fP-A-Vit (1114), fS-A-Vit (1113)

Indikaatiot Seerumin A-vitamiini (retinoli) laskee rasvojen malabsorptiossa ja malnutritiossa. Tutkimusta käytetään mm. haiman toiminnan vajauksen, spruen ja maksakirroosin yhteydessä.

Näyte 1 ml paastoseerumia tai EDTA-plasmaa, lapset vähintään 0.3 ml. Näyte on suojattava valolta.

Samasta näytteestä voidaan määrittää myös E-Vitamiini.

Säilytys ja lähetys Säilytys 2-3 vrk jääkaapissa, pidempiaikainen pakastettuna. Lähetys huoneenlämmössä.

Menetelmä Nestekromatografinen (HPLC)

Toimitusaika 3-5 työpäivää

Viitearvot	1 - 6 v	0.7 - 1.5 µmol/l
	7 - 12 v	0.9 - 1.7 µmol/l
	13 - 19 v	0.9 - 2.5 µmol/l
	yli 19 v	0.7 - 4.2 µmol/l

Tulkinta A-vitamiinia tarvitaan mm. normalin näköfunktion ylläpitoon (retinafunktio, hämäränäkö), kasvuun ja epiteelikudoksen ja luuston kehitykseen, immuunijärjestelmän toimintaan ja se toimii myös antioksidanttina ja vähentää infektioita. Matalat A-vitamiinipitoisuudet HIV-potilailla heikentävät taudin ennustetta.

A-vitamiini on rasvaliukoinen vitamiini. Sen imeytyminen suolesta heikkenee, jos rasvojen imeytyminen on puutteellista. A-vitamiini varastoituu maksaan ja sitoutuu siellä spesifiseen kantajaproteiiniin.

Alentuneet A-vitamiinin pitoisuudet viittaavat riittämättömään A-vitamiinin ja karoteinin (A-vitamiinin provitamiini) saantiin tai suolisto-ongelmiin ja rasvojen imeytymishäiriöön (haimainsuffisienssi, maksakirroosi, sprue). Kohonneet arvot viittaavat vitamiinivalmisteiden käyttöön. Lapsilla ja nuorilla seerumin A-vitamiinipitoisuudet ovat aikuisia matalammat.

A-vitamiini on toksinen ja pitkäaikainen isojen vitamiiniannosten käyttö voi johtaa myrkytykseen (aikuisilla annokset yli 15 mg ja lapsilla yli 6 mg päivässä). Myrkytysoireita ovat mm. ihon kuivuminen, glossiitti, oksentelu, alopekia, luuston demineralisaatio ja kivut sekä hyperkalsemia, hyperlipidemia, kuukautisongelmat (amenorrea) ja aivo-oireet ja maksafibroosi. A-vitamiinin liiallinen nauttiminen raskauden aikana (yli 3 mg päivässä) lisää riskiä sikiövaurioille (mm. spontaani keskenmeno, kranio-facialliset epämuodostumat, sydänlappävauriot).

Tekopaikka Labor Dr. Kramer & Kollegen

Konsultointi Sairaalakemisti, FT Mikko Helenius
Puh.040 922 5301
mikko.helenius@vita.fi